

Sanayi üretimindeki zayıflık derinleşiyor...

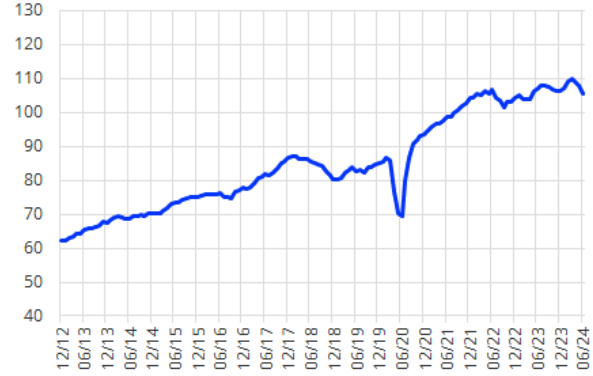
9 Ağustos 2024

Sanayi üretim endeksi Haziran'da yıllık %4,7 azaldı. Takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretim endeksi aylık Mayıs'ta %1,8'lik sınırlı bir artışın ardından, Haziran'da %2,1'lik düşüş gösterdi. Son aydaki bu düşüşle beraber, sanayi üretiminde geçen yılın aynı ayına göre değişim %4,7'lik bir azalışa işaret ediyor. Bu rakamla yıl başından beri sanayi üretimi %3,0 azalma gösterirken, bu rakam sanayi üretimindeki zayıflığın derinleştiğini gösteriyor.

Sanayi üretiminin sektörlere göre kırılımında bazı sektörler pozitif ayrışsa da genele yayılan zayıflık takip ediliyor. Sanayi üretiminin sektörel kırılımında sene başından bu yana önemli farklılıklar olduğunu söyleyebiliriz. Ocak-Haziran döneminde yıllık büyüme rakamları ana-metal sektöründe %6,8, elektrikli-teçhizat sektöründe %4,7, kağıt ürünleri sektöründe %3,7 ve tütün ürünleri imalatı %10,2'ye ulaşıyor. Öte yandan, giyim (-%11,9), deri (-%15,4), makine-ekipman (-%6,8), ağaç ürünleri (-%6,7) ve mobilya (-%7,0) ise görece en zayıf sektörler olarak öne çıkıyor. Bu ay özelinde, yıllık %21,2 daralan ağaç ürünleri, %16,5 daralan mobilya imalatı ve %15,4 daralan deri ürünleri en zayıf sektörler olarak öne çıkarken, güçlü performans gösteren sektörlerden içeceklerin imalatı yıllık %8,2, makine-ekipman %7,9, tütün ürünleri imalatı %3,2, diğer ulaşım araçlarının imalatı %2,1'lik artışlar var.

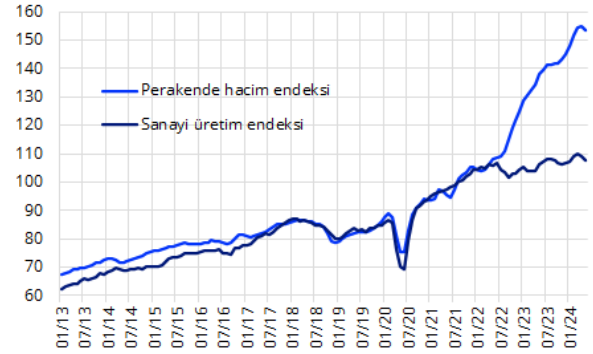
Perakende hacim endeksi ile sanayi üretimi endeksi arasında 2021'in sonlarından itibaren net ayrışma devam ediyor. Çok güçlü giden iç talebe rağmen sanayi üretiminin 2 yıldan uzun süredir yatay bir seyir izlediğini takip ediyoruz. Buna paralel olarak, perakende hacim endeksi ile sanayi üretimi endeksi arasında 2021'in sonlarından itibaren net bir ayrışma gözlemleniyor. Bu süreçte, sanayi üretimi neredeyse 2021 sonundaki seviyesinde seyrederken, perakende hacim endeksinde kabaca %46'lık bir artış olduğu görülüyor. 2024 yılında, ilk 6 aylık dönemde sanayi üretimi yıllık sadece %1,7 büyürken, perakende hacim endeksinde ilk 5 aylık dönemde yıllık %14'e yaklaşan bir büyüme var. Son dönemde iç talepte kısmi bir yavaşlama olsa da halen güçlü seyrettiği söylenebilir. Örneğin, perakende hacim endeksinde Mart-Mayıs arasında %2,5'lik geri çekilme yaşanırken, çift haneli yıllık büyüme rakamları (2023'te %23, 1Ç24'te %19) Nisan'da %9,1'e Mayıs'ta da %7,0'ye geriledi. Buna karşılık, finansman maliyetlerinin yüksek kalması ve dış talep koşullarındaki zayıflık nedeniyle sanayi üretimindeki zayıflık devam ediyor. Haziran ayında sanayi üretimindeki zayıflığın derinleşmesi, imalat PMI endeksinin Nisan-Temmuz arasında 50 eşik değerinin altında seyretmesi ve Temmuz'da 47,2 seviyesine gerilemiş olması, sanayi üretiminde zayıf görünümün sürdüğü görüşünü destekliyor.

Grafik 1: Sanayi üretim endeksi *

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Perakende hacim endeksi – sanayi üretimi (2015=100) *

Kaynak: TÜİK, Gedik Investment

* takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış, 3 aylık har. Ort.

Batuhan Civelek

Araştırma Uzmanı

batuhan.civelek@gedik.com

+90 216 453 00 00

Serkan Gönençler

Baş Ekonomist

serkan.gonencler@gedik.com

+90 216 453 00 00 / 2841

Tablo 1: Sanayi üretim endeksi, Yıllık değişim

	Ağırlık*	Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			Mevsim ve takvim etkisi arındırılmış (aylık değişim)		
		06.24	05.24	04.24	06.24	05.24	04.24	06.24	05.24	04.24
Toplam Sanayi Sektörü		-8,4%	2,4%	-3,4%	-4,6%	-0,1%	-0,7%	-2,3%	1,7%	-5,0%
Aramalı İmalatı	39%	-10,1%	2,9%	-1,9%	-6,0%	0,3%	1,1%	-3,5%	0,7%	-4,0%
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	4%	-13,1%	5,3%	-1,0%	-9,0%	1,5%	2,6%	-6,1%	0,7%	-1,8%
Dayanısız Tüketim Malı İmalatı	28%	-13,2%	2,4%	-6,4%	-8,9%	-0,4%	-3,4%	-4,7%	1,8%	-2,6%
Enerji	10%	12,2%	4,6%	6,7%	13,7%	4,3%	6,5%	9,3%	-0,9%	-1,2%
Sermaye Malı İmalatı	18%	-9,0%	-0,9%	-8,5%	-5,4%	-3,3%	-5,9%	-2,4%	5,1%	-11,4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4%	4,9%	3,8%	10,4%	8,6%	2,2%	11,2%	2,7%	-3,9%	-1,8%
İmalat Sanayi	87%	-10,7%	2,3%	-4,5%	-6,8%	-0,4%	-1,6%	-3,6%	2,1%	-5,3%
Gıda Ürünleri	12%	-9,4%	8,3%	5,8%	-6,1%	7,1%	7,0%	-6,8%	0,5%	-0,7%
Tekstil Ürünleri İmalatı	7%	-11,3%	1,0%	-7,7%	-6,2%	-3,0%	-3,2%	-2,2%	0,6%	-1,7%
Metal Eşya Sanayi (makina teçhizat hariç)	7%	-8,4%	-3,1%	-11,9%	-4,1%	-6,0%	-9,2%	0,5%	0,6%	-4,8%
Metallik Olmayan Diğer Min. Mad. İmalatı	7%	-14,6%	4,4%	-2,4%	-10,5%	3,4%	-0,1%	-5,7%	3,7%	-5,8%
Giyim Eşyası İmalatı	7%	-16,6%	-2,7%	-20,5%	-12,0%	-6,6%	-16,6%	-3,0%	9,6%	-6,5%
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı	5%	-14,0%	-1,8%	-9,8%	-9,3%	-5,0%	-6,0%	-7,3%	4,5%	-6,6%
Makine&Teçhizat İmalatı (başka yerde sınıflandırılmay.)	5%	-16,7%	-4,2%	-12,0%	-11,9%	-7,4%	-8,5%	-4,2%	2,0%	-5,0%
Plastik-Kauçuk Ürünleri İmalatı	5%	-17,2%	-0,3%	-7,5%	-12,4%	-3,7%	-3,9%	-5,3%	0,0%	-4,7%
Kimyasal Madde Ürünleri İmalatı	5%	-4,7%	6,2%	-0,5%	-1,2%	3,3%	2,1%	-2,9%	0,9%	-3,0%
Ana Metal Sanayi	3%	-5,7%	7,1%	5,3%	-2,7%	4,7%	7,7%	-2,2%	0,1%	-1,7%
Elektrikli teçhizat imalatı	3%	-7,3%	9,1%	-1,1%	-1,9%	4,5%	3,9%	-1,9%	2,5%	-5,7%
Elektrik, Gaz ve Su	8%	13,8%	0,9%	1,6%	15,1%	0,9%	1,6%	11,0%	1,0%	-2,7%

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.